

ny värld i bild

TIDSKRIFT FOR MORALISK UPPRUSTNING

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utgives av IDÉ och KULTUR
Utkommer en gång i månaden

Nr 4-5 - 1969

I redaktionen
Finn Harald Wetterfors
Jan Franzon
Gunnar Wieselgren
Lennart Sjogren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare
Einar Engebretsen Norge
Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år
(12 nummer)

Sverige kr 20 —
Danmark dkr 25 —
Finland mk 17 —
Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavagen 34 VI 111 34 Stockholm
Postgiro 70 61 90 - Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2
Postboks 1243 Vika Oslo 1
Postgiro 12 579 - Tlf 56 34 14

Fotografier och teckningar med tillstånd av sid 3 David Channer 4-5 - Century Newspapers Ltd Jan Franzon 6-7 - Julian Nieman 8 - Press Information Bureau of India 9 - Director of Information & Public Rel Grov of Assam 10 - D Channer 12 - Leif Hovelsen 14 - D Channer 15 - Danielle Maillefer

© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Br Tengs Oslo

Omslagsbilden

Vad Bengalen tankar i dag kommer Indien att tanka i morgon Detta ar ett staende uttryck har ute, skriver var korrespondent fran Calcutta Hans vardering av de krafter som spelas ut mot varandra och vilka mojigheter demokratin har att overleva inom landet, aterfinnes pa sidorna 8-9 Bilden visar gammalt och nytt i Calcuttas hamn

Kan människan förvandlas?

Kan människan förvandlas? Det var rubriken på den ledande artikeln i Dagens Nyheter på påskdagen. Den var signerad Olof Lagercrantz

Lagercrantz tar sin utgångspunkt i en bok från Hanoi av Mary McCarthy, som skriver «Omvandelsen från dålig till god och vice versa var ett stort tema i artonhundredtalsromanerna och de tidiga filmerna. I dag har det försvunnit ur våra romaner och förekommer sällan i filmen. Den vastliga världen tycks ha enats om att människan inte kan förändras. I den «fria världen» kan att döma av dess konstprodukter ingen fritt bestämma sig för att bli en annan än den han är. I den «ofria världen» utgår man från det motsatta. I ett kommunistiskt land är därför omvandelse-temats gradvisa försvinnande i konsten ett tecken på revisionistiska tendenser.»

«Berättelser om sällsamma förvandlingar är i öst lika vanliga som inom en extatisk frikyrkorörelse,» skriver Lagercrantz. «Man kan rent av få intrycket att väckelsekristendomen återuppstått i en politisk variant.»

Han fortsätter «Vi kallar oss själva fria men tror inte på personlighetens möjlighet till förvandling. Godhet, kärlek, självuppgift är prisvärda dygder hos oss liksom jorden över, men våra samhällen är byggda på övertygelsen att människans starkaste kraft är självisheten.»

Lagercrantz uttrycker den utmaning som ligger i tiden. Han sätter sitt hopp om människans förvandling — även om det är ett svagt hopp — till historierna från Nordvietnam.

Andra har ett hopp därför att de erfart en förvandling av sin egen människa. För en del har den förvandlingen haft omfattande sociala, nationella, ja, internationella verkningar. De vet att en radikal förändring av motiven i människor, också om det gäller ett relativt litet antal, har lett till viktiga strukturella förändringar i samhället.

Många av dessa erfarenheter kommer i sommar att samlas vid världskonferensen i Caux, Schweiz. Där kommer en strategi att utarbetas för hur denna erfarenhet av förvandling skall nå världen.

Sirr Makwenana

«Mina foraldrar bor primitivt i en by i sodra Sudan. De går nakna och kan inte lasa eller skriva. Det ar åtta svenska mil till narmaste stad och 160 till huvudstaden Khartoum. Alla kommunikationer och all postgång har brutit samman som en följd av det krig som under de sista åtta åren har rasat mellan araberna i norr och afrikanerna i soder. Vi som bor i soder och utgor en tredjedel av befolkningen har alltid blivit forsummade och åsidosatta av dem i norr. Vårt område har forblivit outvecklat, trots det lofte om motsatsen som vi fick fore sjalvstandighetsforklaringen 1957. Hatet mot folket i norr sitter kvar från den tid da de kom och tog oss till fånga och sålde oss som slavar. Jag minns hur min farmor brukade saga till mig: Lita aldrig på de brunhyade människorna.»

Sirr Makwenana, som sager detta, ar en 25-årig, liten och smart sudanes av Dinkastammen. I pannan har han sex vågrata arr, marken efter ceremonierna da han forklarades vuxen och avsedda att ge hans fiender en antydning om det mod de kunde vanta sig av honom. Dinkastammen uppger till ungefär en miljon och ar spridd over ett område som stracker sig från Vita Nilen och vasterut till gransen av Kongo och Centralafrikanska republiken. Vi traffade Sirr i Indien, dar han i några månader har deltagit i Moralisk upp- rustnings arbete. Nar Sirr var sex

år gammal, lamnade han sin by och begav sig till en farbror, som var parlamentsledamot, for att gå i skolan. Han sattes att studera Koranen och fick halla på med det i sju år, tills han tvart slutade och sokte in på en hogre skola. År 1965 evakuerades hela skolan till Khartoum på grund av kriget. 300 elever från sydliga delen av landet blandades med 800 norrifrån. De två grupperna holl sig på avstånd från varandra och Sirr slot sig snart till en politisk ungdomsrorelse, som kravde sjalvstandighet for sodra Sudan. «Jag hatade dem i norr så djupt, att jag skulle velat anvanda atombomben mot dem,» sager han.

En dag kom meddelandet om att truppavdelningar från armen hade utplånat foraldrarnas by under jakt mot upprorsman. Många blev

mest arroganta människor kan forvandlas, for det har skett med mig!

Under den foljande tiden traffade jag engelsmannen många ganger och beslut till sist att prova Moralisk upp- rustning. Jag upplevde att Gud kan ta bort hat och bitterhet hos dem som valjer att lyssna till Gud.

Vid ett tillfalle, da hela skolan var samlad, bad jag dem ifrå- nor om forlåtelse for mitt hat. Den inverkan detta hade på dem overtygade mig om Moralisk upp- rustnings effektivitet. Vi borjade sam- arbeta. Elever från norr och från soder borjade visa filmen Frihet i Khartoum och dess omgivning.

Parlamentets talman horde om vad vi gjorde och kallade oss till sig och bad oss resa till sodra Sudan med filmen Medan striderna pågick, visade vi filmen på den

Alltid framåt! Aldrig tillbaka!

Sturla Johnson intervjuar revolutionar från Sudan

dodade, fadern blev sårad i benet och modern forlorade ena armen. Något senare blev också farbrodern dodad av regeringstrupperna. Sirrs forsta tanke var att sluta sig till upprorsmannen i skogarna, liksom hans syster redan gjort. Vid denna tidpunkt såg han MRA:s film Frihet, dar en afrikansk revolutionar sager till en annan: «Den starkaste kraften i atomåldern ar Gud som arbetar i ett människohjarta.» Detta yttrande följs i filmen av forsoning och en nationell enighet.

«Jag var rasande», fortsatter Sirr, «och jag ville slå sonder projektorn. Jag sa till engelsmannen som visade filmen: Varfor visar ni sådana filmer for oss? Varfor talar ni inte hellre till dem ifrå- norr? Han svarade: Jag ar utlanning och vill inte blanda mig i er politik. Men jag vet att ni inte kan bygga upp det rattfardiga och fredliga samhalle som ni langtar efter, om ni ar uppfyllda av hat. Jag vet också att den bittraste och

ena platsen efter den andra kvall efter kvall och gav hopp till mitt folk. En gång kom vi så nara kriget, att två av mina kamrater ifrå- norr blev radda och reste hem», sager Sirr och ler finurligt.

Ledarna i Sirrs politiska parti har bett honom att låta sig väljas till parlamentet på den plats hans farbror hade, innan han dodades.

«Jag har tankt over det», sager Sirr, «men jag har beslutat saga nej. Moralisk upp- rustning ar min prioritet, for bara en revolution som forvandlar människor kan skapa rattfardighet for mitt folk och fred i Sudan. Jag skrev till mina kamrater i skogarna som kampar i Anya-Nya (upprorsstyrkan): Jag ar en upprorsman som ni, men min plats ar inte i skogarna. Jag kampar for mitt folk och den kamp jag står i kraver lika mycket lidelse som ni har. Jag vet, att de stoder mig. Till jul fick jag ett kort fran dem och dar stod det: Alltid framåt! Aldrig tillbaka!»

Rapport från

NORDIRLAND

Av Bror Jonzon

Dr Charles Tyndall är anglikansk biskop i Derry (Londonderry). Hans kyrka har stolta traditioner 1688—89 uthärdade protestanterna i Derry den mest omskrivna belägringen i Storbritanniens historia. Den man som ledde motståndet mot Jakob II:s katolska trupper var en präst, George Walker.

På 1600-talet krävdes det mod för att stå emot katolikerna. På 1960-talet krävdes det lika mycket mod för att enas med dem. Detta är den uppgift biskop Tyndall satt sig före. Lidelserna är glödhet i Derry. Man talar om 1689 års belägring som om den ägt rum 1969.

Religionshatet har fort Nordirland till inbördeskrigets rand. Biskop Tyndalls övertygelse är att kristendomen, praktiserad i sin fulla dimension, kan bli en valdig enande kraft. Detta hade han i tankarna när han inbjöd Moralisk upprustnings europamusikal «Luta er ut» till Derry. Här återges i utdrag ett anförande han höll inför «Luta er ut»-truppen den 19 april 1969.

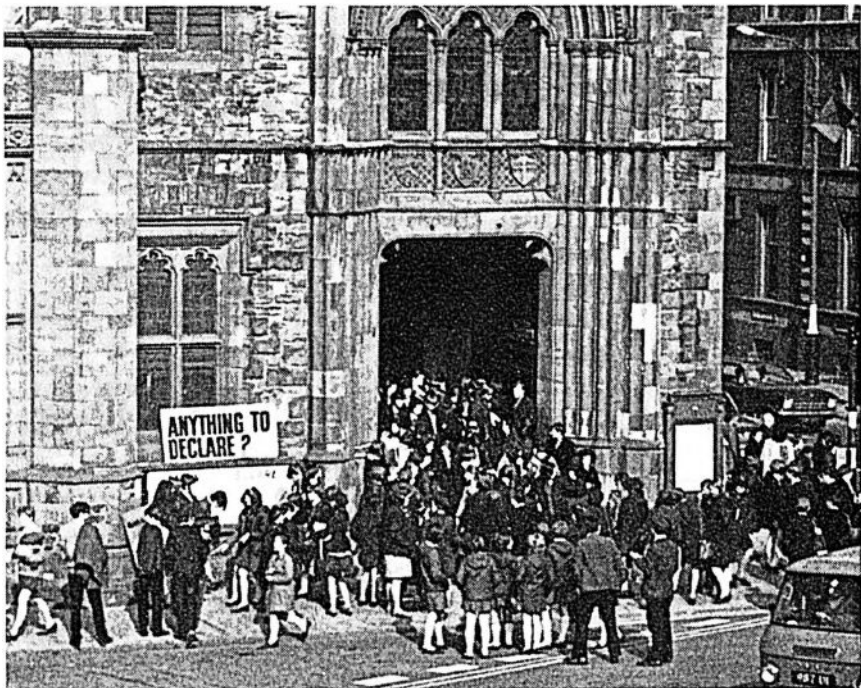
«Så mycket av vad ni säger och gör finns i Bibeln. När jag såg musikalerna, kunde jag inte låta bli att tänka på ett bibliskt uttryck: Guds hälsosamma ord. Detta är precis vad Luta er ut betyder för Derry: Guds hälsosamma ord.»

Tack för att ni kommit till vår stad. När jag uttalar detta tack så vet jag att jag har min mycket gode vän biskop Farren (den katolske biskopen) med mig. Också han kände att innehållet i ert budskap är viktigt, det har han själv sagt. Och jag vet att kyrkoledarna gemensamt står bakom er i sina tankar och boner. På deras vägnar kan jag uppriktigt säga tack för att ni kom.

Kravallpolisen i aktion (ovan)

Rådhuset i Londonderry där 2000 skolelever såg Luta er ut («Anything to declare?») i ett område som varit scenen för gatustrider under de senaste 6 månaderna (nedan)

Tack för att ni öppnat nya vägar för vart tankande och — vad som är annu mycket viktigare — öppnat våra hjärtan Tack för att ni ifrågasatt våra ståndpunkter och ifrågasatt våra forutfattade meningar, som behöver förändras så grundligt i denna stad Vi har våra forutfattade meningar om saker och ting Vi håller fast i våra ståndpunkter och vi vill inte ge vika Ni har kommit oss att ge vika

Ni har visat oss att det finns någonting över våra ståndpunkter som kan leda oss till fred och leda oss till någonting skapande i denna stora historiska stad Det finns latent storhet i den här staden Det galler bara att låta Gud ta oss i nackskinnet och placera oss på den plats där han vill ha oss, i lydnad för Hans ord »

Några timmar efter det att biskop Tyndall hållit detta anförande bröt våldet ut i full skala på Derrys gator Nasta dag hade polisen avsparrat det katolska distriktet Bogside Tusentals katoliker samlades i en annan stadsdel, Creggan De ställde polisen inför ett ultimatum om den inte utrym-

de Bogside före kl 18 skulle kvarteret stormas Biskop Tyndall och andra kyrkoledare och politiker, katoliker och protestanter, sammanträdde och enades om ett sätt att lösa konflikten I sista minuten accepterades denna lösning både av polisen och av demonstranterna

En vecka senare, den 26 april, försiggick någonting i Derry som efter det föregående veckoslutets våldsamheter måste beskrivas som ett mirakel Biskop Tyndall, biskop Farren och andra kyrkoledare besökte *gemensamt* de katolska och protestantiska stadsdelarna På samma ställen där stenarna regnat en vecka tidigare mottogs biskoparna med stormande applåder från de tätt packade folkmassorna

Charles Tyndall, biskop i Londonderry, hälsar på Martine Algrain, som kampade på barrikaderna i maj 1968 i Paris Hon hade kommit till Irland för att berätta om hur hon funnit ett svar till sitt hat.

Vid en föreställning i Derry berättar Vijayalakshmi Subramaniam och Neerja Chowdhury om hur Nord och Syd finner enighet i Indien Varför inte också på Irland?

Den katolske biskopen F Neil Farren och den protestantiske biskopen Charles Tyndall gör ett framgångsrikt försök att lugna folkstämningen genom ett gemensamt uppträdande på gatorna i Londonderry

Josiah Swinyard, den formogne gamle affarsmannen, som vantar på doden, spelas i filmen av Cyril Luckham

«Om några år kommer det att vara möjligt för oss att konservera mänskligt liv, ja, människans ungdom på obegränsad tid Jag erbjuder dig ditt liv i utbyte mot dina pengar, Josh Jag erbjuder dig att smaka frukten av det träd i Eden, som Gud förbjöd Adam att äta av — livets träd»

Repliken faller av professor Esteban Zoltan i den nya film efter Peter Howards sista pjäs, Happy deathday, som i dessa dagar gors klar för premiärvisning

Josh är Josiah Swinyard, professor Zoltans svarfar, den gamle affarsmannen som gjort sig en formogenhet på allehanda hudpreparat och universaldroger och som nu lider av en sjukdom som kan leda till doden vilket ögonblick som helst

Josiah Swinyard avbojer bryskt Esteban Zoltans erbjudande Han

har byggt sitt liv på en stark gudstro och anser att hans svarson utmanar sin egen Skapare med de forskningar han håller på med

Mitt emellan Josh Swinyard och Esteban Zoltan står tonåringen Jetta, Estebans dotter och Josiahs älskade dotterdotter Hon är den enda som han ännu vill leva för Jetta är en nargånget tecknad representant för jetålderns moderna människa, ensam och förvirrad i en värld där gamla värden förlorar sin mening och nya inte håller vad de lovar Men varken Josh eller Esteban kan hjälpa henne

Konflikten mellan en tro som inte leder till en radikal förändring av människans villkor och livsmonster å ena sidan och en vetenskaplig livssyn som står handfallen inför de motstridande krafterna på ont och gott i den mänskliga naturen går som en

HAPPY DEATHDAY, en pjäs av Peter Howard om vetenskapens möjlighet att övervinna doden och trons att ge livet mening har filmats.

GRATULER

«Jag tror inte på någonting annat än det jag kan bevisa», säger professor Esteban Zoltan (vid bordsandan, spelad av Clement McCallin) till sin svarfar på dennes födelsedagsmiddag Övriga närvarande är Becky Zoltan (Harriette Johns), dr Sylvester, Zoltans assistent och dr Tarquin, familjens huslakare (Bryan Coleman)

ledtrad i detta fascinerande drama

Filmningen av Happy deathday har möjliggjorts genom ett initiativ av unga vetenskapsmän i olika delar av Europa och deras appell till en insamling av de 45 000 pund som filmningen kostat har sammats av lakare, lärare och andra i många länder, däribland Sverige. Annu i förberedelsernas sista stadier fortgår insamlingen.

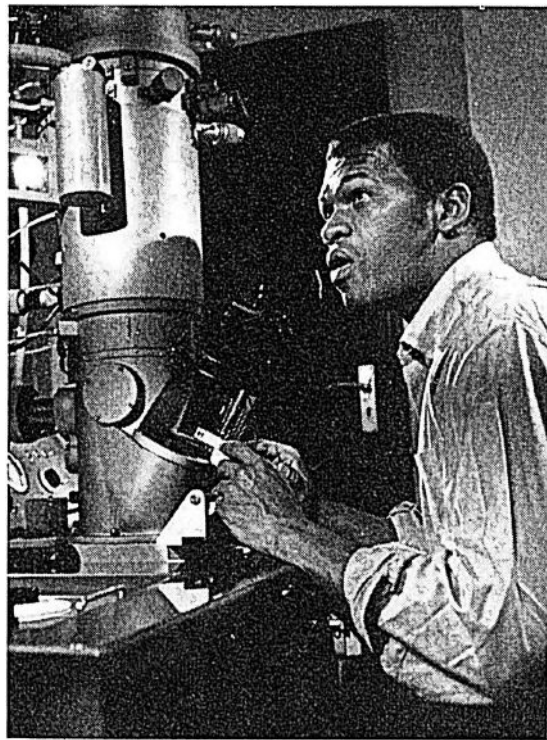
«Vi befinner oss i begynnelsen av en väldig motsättning mellan den medicinska vetenskapen och etiken», säger en av initiativtagarna till filmningen, den unge engelske mikrobiologen Brian Hamlin. Filmen kommer att bli en vardefull hjälp vid denna konfrontation. Den ger inga patentlösningar utan ställer frågor, spränger sonder myter och korrigerar tankandet.»

«Du är gammal och jag hatar dig inte, morfar», säger Jetta (Yvonne Antrabus) till Josh. «Det är bara det att avståndet mellan gamla och unga verkar så stort nu för tiden.»

AR PÅ DÖDSDAGEN

«Esteban, du hatar den Gud jag älskar. Och jag förmodade aldrig älska dig tillräckligt för att vända ditt hjärta mot himlen», säger Josh Swinyard i ett ögonblick av insikt till sin svarson, professor Zoltan.

Writers' building i
Calcutta — regerings-
byggnad i Väst-
bengalen

hanja, Thapar ar bland de mest kanda De har haft en central stalling i den fantastiska expansion som gor att Indien idag producerar sina egna flygplan, bilar, kylskåp, tryckerier, operationssalar, radioapparater osv De har tjanat miljoner, men de har också satt miljoner i arbete

Chefredaktoren for en av Calcuttas stora tidningar berättar for oss om en av dessa man Under en strejkvåg for ett par ar sedan var det påtagligt, att nastan inga strejker hade drabbat hans foretag I en bisats tillade han, att kommunisterna hade anvant ca 10 miljoner kronor for att vinna valen nyligen Då vi frågade honom om en del av pengarna kunde ha kommit från detta foretag, snurrade han tummarna och såg upp i taket

JENS-
WILHELMSÉN

MÖTE MED

«O, Calcutta» ar namnet på en revy som skall sattas upp på Broadway i New York i maj Revyn bjuder på en aftons «elegant erotik» och går helt ut på att underhålla Varfor Calcutta i all sin fattigdom och hopploshet skall stå fadder till den, namns inte

Lennin uttalade en gång, att den kortaste vagen till Washington och London går via Peking och Calcutta Han satt val den gången for snart 50 år sedan i Moskva och funderade på varldrevolutionens vidare frammarsch Hans vision for Calcutta gick i uppfyllelse i år, da kommunisterna vann valet i Bengalen Men vem kunde från tinnarna av den ryska revolutionens triumf fortuse, att Peking och Moskva samtidigt skulle ligga i granskrig med varandra?

Motet med Calcutta ar skakande Man ska ha tjock hud, om man inte rors vid åsynen av 2—4 års barn som sover på trottoarerna utan något over sig och utan något under sig mitt på dagen eller mitt på natten Tiggare med ohyggligt forkrympta armar och ben stappas efter en 20—30 meter i hopp om att få några slantar En afton var luften i en stadsdel med många

industrier sa fylld av foreningar, att vår droska måste sankta farten som vid dimma En lakare omtalar, att 70 procent av befolkningen har tuberkulos i vissa stadsdelar, och att det går 12—13 familjer på en vattenkran

Men det finns också ett annat Calcutta, dar stadens industriledare bor — stora vita villor bakom hoga vitkalkade murar och solida portar Har bor man som ager stora foretag med tiotusentals anstallda Birla, Goenka, Jain, Sing-

Ett oberakneligt element i Calcuttas och Indiens politiska liv ar naxalterna Deras hogborg ar Calcuttas universitet med dess over 100 000 studenter Naxaliterna anser sig vara de enda rattrogna maoisterna Deras program ar blodig revolution omedelbart De kallar to m Bengalens nya regering som leds av pekingorienterade kommunister for halvfascistisk och reaktionar Mycket tyder på att de har Pekings stod Den kinesiska nyhetsbyran fordomde nyligen

En av huvudpersonerna i kampen att sakra mer makt åt delstaterna i förhållandet till New Delhi, Ajoy Mukherjee, statsminister i Västbengalen (t h) träffar den indiske inrikesministern Chavari (i vitmossa)

Bengalens regering för att ha slagit in på parlamentarismens väg

«Gherao» är naxalternas taktiska huvudvapen. Det består i att ställa ett krav till en rektor eller en arbetsgivare och sedan omringa vederborandes kontor och hålla honom inestängd, tills han ger efter. Vi hade ett avtal med universitetets rektor, dr Sen, en timma innan ett naxalitulimatium utlopte och en gherao skulle börja. Omgiven av omkring 40 av det akademiska kollegiet satt rektorn och vantade. Vi gick in i ett litet sidorum. Det visade sig, att dr Sen hade varit i Caux, Moralisk upprustnings konferenscenter i Schweiz, och var ivrig att få komma till en asiatisk MRA-konferens i maj. Då vi gick, höll naxaliterna

expedition. De fyllde de bakersta bankarna och började prata sinesmellan. Vi fortsatte med all den lidelse vi kunde uppbjuda. Efter en stund började deras ledare, en ung man med skagg och mörka glasögon, hyssja på de andra. I 30 minuter lyssnade de och så följde applåder, ledda av naxaliterna. Den första frågan var «Vad tänker ni i Europa om vår store ordförande Mao Tse-tung?» Frågorna som följde var relevanta och rakt på sak. Till slut enades vi om att träffas igen på kvällen.

Motet agde aldrig rum. Samma eftermiddag samlades ungtkommunister och studenter som stödde regeringen för att befria rektorn. I sammanstötningen mellan dem och naxaliterna dodades en man. En systematisk klappjakt resulter-

«Vad Bengalen tänker idag, kommer Indien att tanka imorgon», är ett stående uttryck här i landet. Det är svårt att sja om Indiens framtid. De flesta observatorer tycks vara eniga om att kongresspartiet kommer att gå tillbaka ytterligare vid parlamentsvalen 1972. Det kan bli fråga om en koalitionsregering i New Delhi, där kongresspartiet går samman med mindre partier till höger eller till vänster om sig. I senare fallet kan kommunisterna komma att få in en fot i centralregeringen.

Mycket hänger på Jyoti Basu, vicepremiärminister i Bengalen och pekingkommunisternas ledare. Han är en cambridgeutbildad advokat och lär vara en ovanlig politisk begåvning. Kommer han och hans kolleger med sikte på valen 1972 att satsa på att göra Bengalen till ett exempel på vad kommunisterna kan göra för att förbättra indiernas villkor? Eller kommer de att fördjupa de sociala motsättningarna för att skapa en revolutionär situation?

Indiska och utländska journalister som jag talade med ansåg, att Pekings strategi går ut på att skapa ett nytt Nordvietnam, bestående av Bengalen, Östpakistan (tidigare Ostbengalen) och Assam. Utan tvivel bildar dessa tre stater en naturlig geografisk enhet, och den kinesiska frammarschen 1962 visade, hur sårbart Indien är i detta område. Jyoti Basu och hans kolleger kan driva fram sin agitation mot centralregeringen i Delhi och en dag be om Kinas hjälp för att försvara Bengalens oavhängighet mot «övergrepp» från centralregeringen. Men detta val mellan parlamentarismens och revolutionens väg tycks Bengalens nya ledare ännu inte ha träffat.

Men det är också andra krafter med i spelet om Indiens framtid. Det kampas hårt för en förnyelse inom kongresspartiet. Medan demokratin har dukat under i det ena u-landet efter det andra, har den klarat sig i Indien. Bara den som känner detta jättelands inre olikheter och motsättningar kan värdesätta vilken prestation det är. Landet som frambringade Mahatma Gandhi kan komma att överraska världen.

CALCUTTA

Från ett besök i delstatsparlamentet i Assam. S Nichols Roy, en av de politiska ledarna för Assams bergsråden, vid sidan av talmannen T v artikel-författaren

pa med att varma upp sig med taktfasta anklagelserop nere på universitetsplatsen

En timme senare skulle en ung engelsk journalist (sonson till den legendariske lord Beaverbrook) och jag tala till studenterna vid den politiska fakulteten. En grupp studenter som var intresserade av Moralisk upprustning hade inbjudit oss. Efter en relativt fredlig början stormade plötsligt 40 naxaliter in i rummet direkt från demonstrationen utanför rektorns

råde i att naxaliterna gick under jorden

Men ett stöd redan klart. De enkla mänskliga sanningarna i Moralisk upprustnings budskap gick tvärs igenom de politiska murarna och nådde hjärtat hos både naxaliter och icke-naxaliter. Det måste vara längs dessa linjer framtiden ligger. Det är svart att tro på en ide, vars unga forkampar dodar varandra, därför att den ena gruppen ligger några få grader till vänster om den andra.

DAW NYEIN THA

Den 11 mars begravdes den burmesiska lärarinnan Daw Nyein Tha i Panchgani, Indien.

I sitt hemland var hon känd som en ovanligt duktig och begåvad pedagog. Redan som 21-åring blev hon ledare för en av Burmas främsta flickskolor. 1931 kom hon för första gången till Europa.

Hon lärde känna Frank Buchmans arbete, och snart stod hon mitt i kampen för en ny värld, en kamp som hon fortsatte till sin död. Varje land som hon besökte fick en särskild plats i hennes hjärta. Hon hade många vänner i Sverige.

Daw Nyein Tha hade förmågan att framställa djupa sanningar på ett klart och slående sätt. Ofta illustrerade hon en idé med sina slanka händer eller med en liten sidennasduk, så att även de mest komplicerade människor kunde fatta den. Hon var god vän med Mahatma Gandhi, Burmas statsminister U Nu och andra asiatiska och europeiska ledare. Och hon kommer att bli ihågkommen med glädje och tacksamhet av tusende inom alla yrkesgrupper, i många länder.

VARDAGSVINKELN

Mamma står i köket och pratar med en tant och de talar om en tredje person som inte är med. Treåriga grabben kommer in och han frågar vad de pratar om. Mamma känner plötsligt ett stygn i hjärtat, medveten om att det inte är rätt att prata så där om en annan människa. «Man skall tala snällt om andra», säger den lille pojken.

Den här episoden, hämtad direkt ur livet, kan ge upphov till åtskilliga reflektioner. Alla som har med barn och ungdom att göra, funderar över vad fostran är, vilken fostran vi skall och *kan* ge och hur vi skall kunna förmedla de viktigaste livsvärdena till nästa generation. Finns det någon auktoritet kvar att havda?

De här frågorna har ytterligare kommit i fokus de sista veckorna, då jag hört upprörda skolbarn, från olika skolor och på olika nivåer, tala om sina klasser och lärare. Det som har kommit mig att lystra är att deras uppfattning av förhållandet mellan resp klass

och lärare har varit identiskt lika. «Lärarna säger hur vi skall uppföra oss men de gör inte efter det själva!» — «Vi får inte komma för sent utan att få anmärkning eller åtminstone be om ursäkt men läraren ber aldrig om ursäkt, då han kommer för sent» — Aggressiviteten har varit stor då de talat om det här, en djup känsla hos dem för att de som försöker fostra dem skall ställa sig själva under samma villkor, som de dikterar.

Den enda auktoritet som jag tror det är vart att satsa på både i hemmen och i skolan är den som växer fram organiskt hos den som lever som han lär, som inte ställer upp normer för andra som han inte själv vill följa. Och den auktoritet man får då man är beredd att tillstå sina fel och be om förlåtelse för dem.

En lärarinna berättar hur hon en gång tappade fattningen i en tredje klass. Nästa dag bad hon dem om förlåtelse och som förklaring berättade hon för klassen, att hon haft en så besvarlig lek-

tion i en 4:a. Som svar på det berättade klassen för henne att eleverna i 4:a kallade henne för «skolans styggaste lärare». Hon gick hem och tankte över detta under en sömnlös natt. Nästa gång hon träffade sin 4:a sa hon «Jag har hört att ni tycker att jag är världens elakaste lärare och då förstår jag att jag gjort er mycket illa, så jag vill be er om förlåtelse för det». Hela klassen reste sig då och sa «Det är inte fröken utan det är vi som varit elaka, kan fröken förlåta oss!». Förhållandet i klassen blev helt förändrat. Förut hade hon försökt upprätthålla disciplin och ordning med att bli arg och gråla. Efter den här händelsen fick hon en annan sorts auktoritet, byggd på förtroende.

Då man lever mitt uppe i en tid som med blixstens fart överger alla tidigare auktoriteter — föräldrar, lärare, polismakt, Guds och människors lagar — återstår knappast någon annan auktoritet än denna. En auktoritet som ju inte tar ifrån läraren eller föräldern hans plikt att ge vägledning och begära lydnad men som skapar de rätta förutsättningarna för barnen att vilja lyda.

Ulrika

U Nu kommer tillbaka

Burmas tidigare premiärminister U Nu, som miste sin post 1963, da general Ne Wins militärregim overtog makten, ar for narvarande i Indien for lakarbehandling U Nu har i sex ar suttit i husarrest men har den senaste tiden spelat en mer aktiv roll i landets politiska liv Han utsags av Ne Win att delta i en kommitte pa 33 personer som utarbetar en ny forfattning

I en intervju med honom i den indiska tidningen *The Indian Express* 28 3 heter det bl a «På sprudlande gott humor och utan bitterhet sade U Nu, att han efter hemkomsten fran Indien, dar han tanker stanna tre månader, ville verka for att Moralisk upprustning skulle fora in en kansla av enighet och solidaritet i hans folk » U Nu ansåg, att en ny forfattning måste byggas på parlamentarisk demokrati

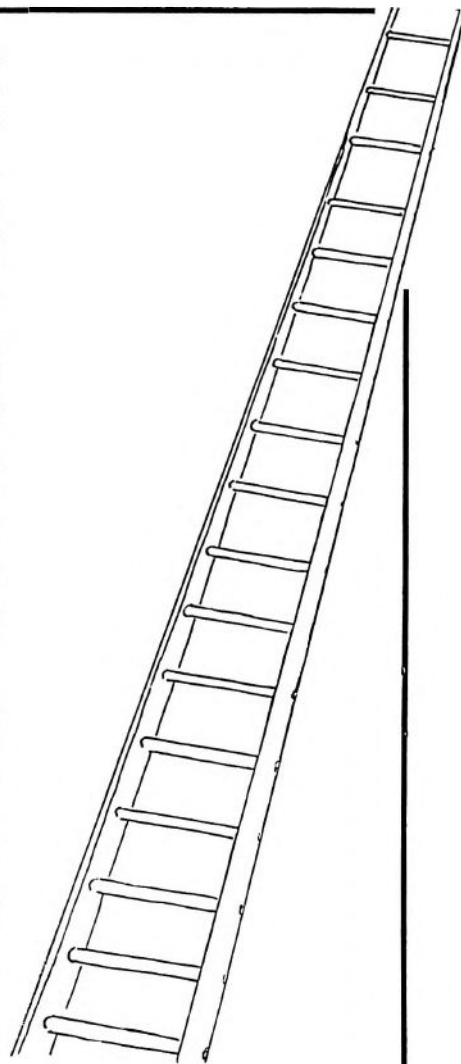
Planer for Burma

Tidningen skriver också, att U Nu planerar att sanda grupper som kan ge Moralisk upprustning till de delar av Burma, dar separatistrelser hotar att bryta sonder landet

U Nu har också tillsammans med sin maka och tva barn besökt Moralisk upprustnings konferenscenter i Panchganı I samband med en uppvaktning från staden Panchganı yttrade han «Jag kan sammanfatta moral som formagan och kraften att bekampa det onda i ord, handlingar och tankar och halla fast vid det goda Vi kan indela manskgheten i tva slags människor, onda och goda Varken rikedom, bord, utbildning eller hog samhallsstallning ger en manniska ratten att rakna sig bland de goda, om de inte forenas med moral Jag har annu inte sjalv nått det stadium, dar jag kan saga att jag ar en god manniska, men jag soker att gora det basta jag kan »

Skadespelet *Stegen* av Peter Howard som tidigare omtalats i *Ny Varld* i *Bild* uppföres i svensk regi av en ensemble från Göteborg Det har nyligen visats i ABF-husets Z-sal i Stockholm, i Göteborg i Munkebackgymnasiets aula och i Uppsala i Brantingsskolans aula I sin recension av *Stegen* skriver *Göteborgs-Posten* bl a under rubriken «MRA-teater med stark verkan» «Intressant ar att Peter Howard på så många sätt var en foregångare till den teaterform som i Sverige har kommit att bli specifik for gruppteatern — och som av gruppteatern användes for dess speciella politiska budskap Howard har alltså ensemblen på scenen nastan hela tiden, han skildrar handlingen genom korta scener som icke kommer i tidsmassig ordning och som sällan använder mer an tva eller tre människor Budskapet frambares i tandande repliker, kanslomässigt spanda scener

Man minns från Peter Howards egna foreställningar vilken överraskande skicklighet skadespelarna hade Göteborgsgruppen når icke denna nastan professionella nivå men dess belysning av innehållet ar god Hur stark metoden ar, kan man se av slutscenen dar ljus, ljud och människogestalter tillsammans skapar en stark gripenhet »

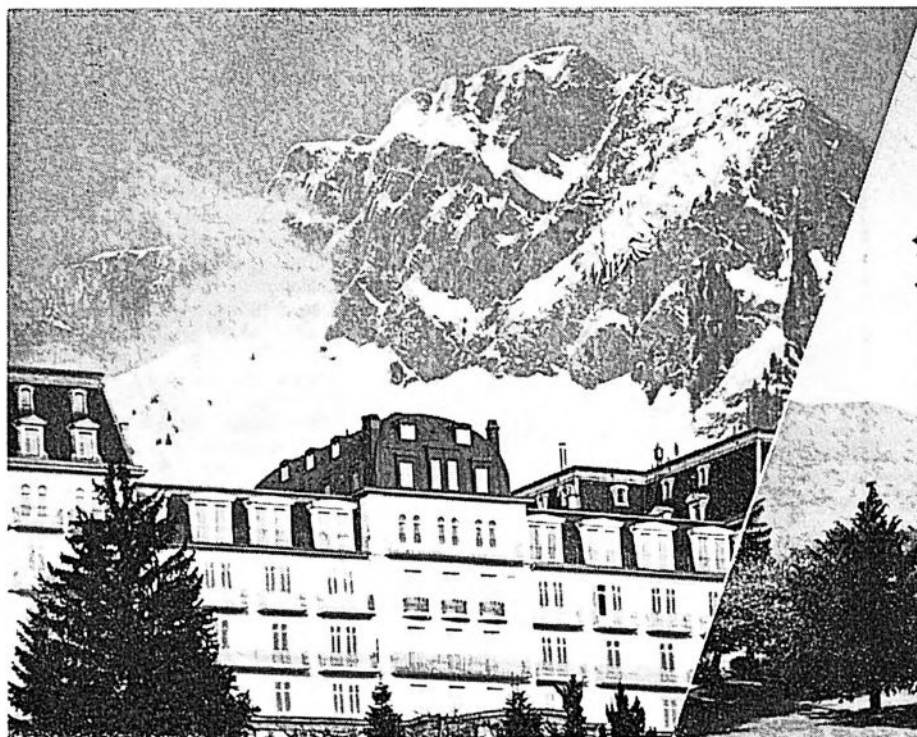
STEGEN

PETER HOWARD — LIFE AND LETTERS

ar titeln på en bok som just utkommit på forlaget Hodder och Stoughton i London Boken ar skriven av Howards dotter, Anne Wolrige-Gordon I tre och ett halvt ar arbetade hon med manuskriptet och laste igenom omkring 60 000 av hans brev Peter Howard skrev 30—50 brev om dagen under de sista åren av sitt liv Dessutom har fru Wolrige-Gordon gått igenom faderns tidningsartiklar, hans

böcker och skådespel, flera hundra dikter samt hans samtliga tal och foredrag En vasentlig del av Howards brev till hustrun har återgivits — han skrev till henne var dag de var skilda åt

Anne Wolrige-Gordon arbetade i många ar samman med sin far, åtföljde honom på hans resor och upptradde i flera av hans skådespel Hon berättar hans livs historia på gott och ont, ofta med hans egna ord Hans utveckling från agnosticism fram till tro och mögnad framtrader naturligt i hans brev

Moralisk upprustnings konferenscenter i Caux, Schweiz (t h huvudbyggnaden Mountain House, t v Grand Hotel)

Omfattande
program i

CAUX

i sommar

Sommarens konferensprogram i Caux har väckt ett livligt intresse från svenskt och nordiskt håll

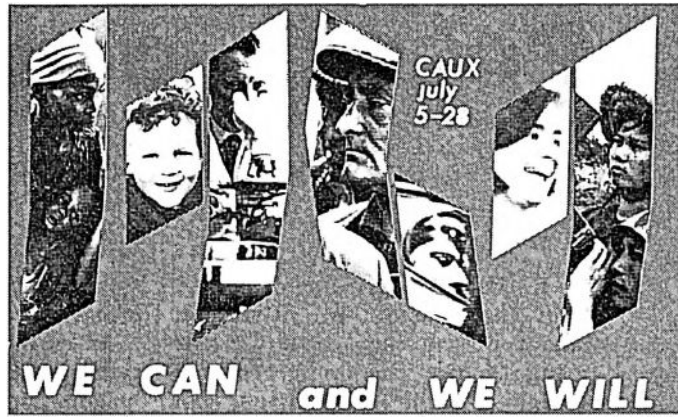
Konferens för undervisning och fostran 1-11 augusti

En stor grupp nordiska *larare* planerar att delta i en specialkonferens för undervisning och fostran. De har sant ut inbjudningar både till skolledare och kolleger. I inbjudan, som utformats i samarbete mellan lärare i Europa, uttrycks syftet så: «Vi måste tränga in i vetenskapen att fostra karaktären»

Under mottot «Challenge for Education» omtalas att konferensen kommer att omfatta pedagoger, elever och representanter för

En del av den tyska delegationen till påskkonferensen. Gruv- och stålverksarbetare, studenter och ingenjörer från Gladbeck och Essen uppförde skådespelet *Stegen* av Peter Howard. De hade ovat in den under vintern och kommer att uppföra den i Ruhr.

Inbjudan till ungdomskonferens (ovan) I övrigt
 Juni—juli Weekendkonferenser för delegater vid de
 internationella konferenserna i Genève
 27—29 juni Konsumenten, politiken och jordbrukets
 framtid
 5—28 juli Ungdom och studenter träffar represen-
 tater för industri och u länder
 25—27 juli Sjukvårdens ansvar i morgondagens värld
 Tre kurser «Ledarskap i den moderna världen»
 Fem kurser i internationell matlagning
 Kurser för sekreterare Språkkurser

myndigheter och näringsliv på skilda kontinenter Syftet är att finna, hur undervisningen skall kunna bidra till att utveckla människor med förmågan och förpliktelsen att

- upprätta en världsordning där frihet och människovärde tryggas åt alla,
- frigöra människor från fördomar och hat,
- övervinna sondring inom familjen, inom landet och mellan folken,
- fylla mänsklighetens materiella och andliga behov

Konferens om de kristnas uppgift i den moderna världen 13—20 augusti

På samma sätt har en grupp präster och lekman sant ut en inbjudan med rubrik De kristnas uppgift i den moderna världen Under temat «Den nya människan» heter det bli a «Den nya människan påverkar industrin så att de som arbetar där finner ett nytt motiv att tjana människan och tillgodose mänsklighetens behov

Den nya människan i politiken planerar för nästa generation lika väl som för nästa val och arbetar på att forma samhällslivet efter Guds monster»

I inbjudan citeras också Mahatma Gandhis sonson, Rajmohan

Gandhi «Ett på nytt kristnat Europa skulle revolutionera världen Ett avkristnat Europa skulle däremot med sin tekniska styrka ge anledning till stora farhågor »

Specialkonferens för industri och näringsliv 30 augusti— 14 september

Utifrån övertygelsen att industrin kan bli ett monster för en ny samhällsordning har svenskar, verksamma inom näringslivet, tagit ansvar för ett svenskt deltagande i en specialkonferens i augusti—september Vi citerar ur inbjudan till konferensen «Näringslivets ledare har en stor uppgift att medverka till att utforma en målsättning som kan skapa enighet, vinna radikala sinnen för konstruktivt samarbete och trygga framtiden för alla folk på jorden Detta galler inte minst svensk industri med dess erfarenheter av effektivt samarbete »

Potatis och korrupktion

Indisk affarsman intervjuad av GUNNAR WIESELGREN

P K Palaniandy, allmant kallad P K, ar en man vars situation i mångt och mycket ar typisk for många indier som emigrerat till lander i Asien och Afrika, om de så tillhor den forsta, andra eller tredje generationen i det nya landet Framst i Afrika och på Ceylon bränner nu marken under fotterna på dem Skall de på nytt behova packa allt sitt bohag och bryta upp fran det nya hemlandet? Det ar den fråga som gnager i deras sinnen

P K Palaniandys far utvandrade från Madras till Ceylon Som tusentals andra invandrande indier började han arbeta på de stora plantagerna men lyckades senare etablera en egen affar 20 % av Ceylons befolkning utgors av dessa inflyttade, tamiltalande indier, och huvuddelen av dem bor i norra delen av ön Nu har Ceylons regering meddelat att 50 000 av Ceylons tamilbefolkning varje år skall repatrieras till Indien

Sedan P K for några år sedan motte Moralisk upprustning har han varit en forkampe for ett nytt fortroendefullt samarbete mellan de tamil- och singalestalande be-

folkningarna Han bor i Colombo med sin maka och sina fyra barn

På min fråga hur det ar att som tamil vara affarsman i den sinhaladominerade huvudstaden Colombo svarar han «Naturligtvis har jag som affarsman ofta svarigheter Sinhaleserna håller sig ju i forsta hand till sina egna Men kommer man upp till Jaffna och Nordceylon, så diskriminerar ju vår tamilbefolkning sinhaleserna dar på samma sätt Men skall vi få Ceylon på fotter behövs det en radikal forändring hos både tamilfolk och sinhaleser »

Jag ber honom forklara sig litet narmare och han sager «Kom ihåg att det ar bara 7 % av befolkningen som betalar skatt Andå har vi fri skolgång, fri sjukvård och vara transportmedel ar bland de billigaste i varlden Den som tjanar mindre an 6 000 rupier om året ar befriad från skatt Officiellt finns det bara tre miljonärer i Colombo, men jag kanner till åtminstone tio Vad vi behöver ar en våg av arlighet for att få vårt land på fotter», sager P K och börjar berätta vad som hant med honom sjalv

Tidigare hade han haft två stora intressen i livet att tjana pengar och att kunna använda dem som han ville utan inskrankning Hans standiga uteliv gjorde att han forsummade sin familj «Men sedan jag mott människor i Moralisk upprustning gav Gud mig en mal-sättning, som var stor nog for mig att agna mitt liv åt», forsatter P K Ett av de forsta praktiska resultaten av hans nya inställning var att han agnade sig mera åt familjen och dess behov

«Efter det började hela atmosfären i mitt hem att förändras Det blev ett helt annat lugn och en glad stämning hemma

«Efter någon tid började jag att tillampa de nya tankar kontakten med Moralisk upprustning givit mig i mitt affarsliv Jag ar livsmedelsimportör på Ceylon, och där låg då hela livsmedelsbranschen i handerna på ett fåtal affarsman sådana som mig Vi kontrollerade hela marknaden och kunde darfor vanligtvis satta de priser vi ville

En av de varor jag importerade var potatis Vanligtvis kunde vi importörer kopa den for ett pris som var betydligt lagre an det kontrollpris på potatis, som regeringen fastställt, men vi sålde den alltid for ett hogre pris

Men så beslut jag vid ett tillfälle att salja ett parti jag fått in for ett pris som lag under kontrollpriset Verkan var omedelbar De andra importörerna svartlistade mig, och jag gjorde en forlust Det samma upprepades vid nasta leverans Då var forlusten storre Men sedan började det vända sig Kunderna började få fortroende for mina affarsmetoder och kundkretsen vaxte Min omsättning det året blev tre gånger storre an foregående år »

Efter ytterligare en tid kom P K att tanka på en annan sak i sina affärer som inte stamde, be-

Forts sid 22

Loudon Hamilton

Loudon Hamilton

Moralisk upprustning — så började det

Jag träffade Frank Buchman i Oxford 1921 genom en amerikansk vän Alec Barton, som var student vid Christ Church College och som spelade rugby med mig. Alec vann mycken uppskattning för att han vågade lara sig spela engelsk rugby. Han var så framåt att han redan första dagen tacklade den enda person, som han kunde se holla bollen, vilket råkade vara domaren.

En eftermiddag i slutet på maj ropade Alec till mig tvärs över grasmattan på mitt college: «Har du lust att träffa en amerikansk lärare som är här på besök?» Som student var jag inte särskilt ivrig att träffa fler lärare än som var alldeles nödvändigt. Men efter-

universitetet, med krigsdekorationer, som ingen sett och ingen talade om. De hade alla inflytande vid universitetet. De flesta var idrottsmän, några mycket bra sådana. Många av dem har sedan dess innehaft viktiga poster i världen.

På söndagarna brukade några av dem gå i katedralen, som också var vår collegekyrka. I regel var dess gudstjänster obligatoriska för alla studenter. Denna regel gällde dock inte för de militärer jag kunde aldrig få reda på varför. Antingen behövde vi det inte eller lönade det sig inte att spilla krut på oss. Troligen det senare. Det var populärt med en blandning av cynism och sofisteri. Mentaliteten hos

Engelsmannen Loudon Hamilton berättar hur en ny tro på framtiden föddes i 20-talets pessimistiska efterkrigsgeneration i Oxford 1921

som Alec var en av mina vänner så sa jag: «Allright, ta med honom till mitt rum i kväll. Vi skall ha en träff med Biff- och olklubben.»

Det var en av de där diskussionsforeningarna, där vi löste alla världens problem genom att dricka mycket öl, svepa in oss i mycken piprok och föra långa filosofiska diskussioner. Det enda tråkiga var att världens problem inte tycktes bli bättre. Som val var för mig visste jag inte då vem Frank Buchman var. Hade jag vetat det, skulle jag sakert inte ha bätt honom komma till Biff- och olklubben. Vi använde Guds namn rätt ofta — men inte riktigt så som Frank Buchman gjorde det.

Alec hade med sig en man i medelaldern, medellång, något satt, vars kläder och accent vittnade om hans transatlantiska ursprung. Hans ögon var stora och pigga. Inget försök gjordes att presentera honom. I rummet fanns inte mer än tjugo personer. Buchman tog blygsamt plats bak i rummet.

Vilka var där? Nittio procent av dem var f d officerare, från majorer och nedåt, som nu låg vid

vår efterkrigsgeneration beskrivs mycket bra av Noel Coward i hans «Twentieth Century Blues»

I denna tid av illusion,
kaos och brist på reson,
finnes ej vag, ej lag
Vad finns det att leva för,
vad finns det att strava för,
hej, hej, kalla det en dag

I Biff- och olklubben fanns det en del, som liksom jag studerade filosofi. Om oss gällde vad en kvick person sagt: «Vi försökte vara filosofer men det glada lynnet tog alltid överhanden.»

Djupt nedsjunkna i lanstolar och med luften blå av rok hade vi den kvällen i mitt rum ytterligare en vild debatt om hur vi skulle få världen på rätt köl igen. Som vanligt hade vi som inledning fyra inlägg, varav två för ena sidan och två för den andra. Sedan följde en allmän diskussion. Men i Biff- och olklubben slutade man inte alltid att tala, när man sagt vad man hade att säga. Så klockan var gott och väl elva

innan jag hade en chans att fråga vår amerikanske gäst vad han tankte

Buchman började med det något förvånande uttalandet, att han höll med om allt som hade blivit sagt den kvällen, trots att våldsamt motsatta åsikter framförts hela kvällen. Så tillade han «Naturligtvis måste det bli en förändring i världen men den förändringen kanske måste börja med människor. Lat mig till exempel » och så berättade han för oss om två studenter som han träffat i Cambridge och som hade beslutat andra sitt sätt att leva. Att man i Cambridge hade andrat sig, väckte naturligtvis intresse hos oss i Oxford.

Frank var alldeles för hovlig för att säga att vi i Oxford behövde andra oss, men han berättade om människor som var så lika oss själva, att vi kunde dra våra egna slutsatser. Mina var högst obehagliga och sent pakomna. Jag hade uppfostrats i ett strikt skotskt hem. Det hindrade mig inte från att begå synd. Det hindrade mig bara ifrån att njuta av den.

När Frank slutat, blev det tyst. Det finns en viss slags tystnad som är död. Men denna var mycket levande. Atmosfären hade på något sätt förändrats. Hittills hade den varit behaglig, akademisk och teoretisk. Nu hade den blivit verklig och personlig. Man kunde nästan höra hur det tickade i hjärnorna. Vi gjorde vad man kunde vanta — drog ytterligare ett bloss på våra pipor, satt och såg på våra skor och sade ingenting. Fastän Buchman inte hade använt någon av de vanliga religiösa fraserna, visste varenda en i det där rummet vad han talade om. Klockan slog tolv. Tid att bryta upp. Jag var helt säker på att min rumskamrat, Sandy, som var overtygad ateist, inte skulle gilla det här. Till min förvåning foreslog han, att vi skulle inbjuda Buchman till frukost nästa morgon.

Jag var radd, att Frank vid frukosten skulle försöka förvandla mig — litet väl tidigt på morgonen för en sådan operation. Så jag beställde en stor frukost för att ge honom full sysselsättning och hindra honom från att ställa kinkiga frågor. På morgonen stod jag vid fonstret och vantade på vår gäst. När han gick över gården, gick han fram till några unga män av den levnadsglada typen som var på väg till ett tidigt bad. De skrattade glatt tillsammans. Den lätthet och naturlighet med vilken han, en främling, tog även denna korta kontakt imponerade mycket på mig.

Strax efteråt satt vi tre vid frukost, Frank mitt emot Sandy och mig själv. Frukostatandet i Oxford var på den tiden en del av umgängelivet. Måltiden serverades i våra privata rum av vår «scout», som upppassaren på vårt college kallades.

Vanligen var dessa tillfällen alltigenom angenäma. Jag var inte säker på att det denna gång skulle bli enbart angenämt.

Vi började med jordgubbar, sedan grot, fisk, bacon och ägg samt naturligtvis rostat bröd, marmelad och kaffe.

De vanliga konversationsamnena var snart uttomda. De tycktes också på något sätt mer än vanligt irrelevanta. Jag undrade litet oroligt vad som skulle komma härnäst. Men Frank var helt obesvarad. Han berättade om hur under hans nyligen avslutade resa till Indien och Fjarran Östern rektorn för en stor skola hade kallat på honom och frågat vad han skulle göra med en elev som stulit pengar. Med en avväpnande replik hade Frank frågat rektorn «När stal ni själv sist?» Rektorn påminde sig, att han som liten pojke hade tagit pengar. Så Frank sa «Varför inte berätta det för er elev?» Rektorn hade gjort det, med gott resultat.

Jag satt och undrade varför Frank berättade denna historia just för oss. Men jag behövde inte undra länge. Då Frank slutat, såg Sandy upp från sitt bacon och ägg och sa till Frank «Jag har inte alltid varit ärlig i fråga om pengar.»

Detta tog mig. För dels kommer jag från Skottland och är därför mycket intresserad av pengar, dels visste jag att Sandy aldrig skulle ha gjort ett sådant medgivande till mig. Så kom jag plötsligt ihåg, att jag gått på bal en gång utan att betala för biljetten. Det var en flicka där, som jag mycket gärna ville dansa med. Men det ville också många andra. Så jag beslutat att komma dit tidigt.

Jag kladdade mig så snyggt som möjligt och gick in genom kyparnas ingång. Det hade aldrig tidigare gått upp för mig, att detta var oarligt. Så under resten av frukosten funderade jag på vem jag skulle kunna låna pengar från, om jag nu skulle besluta att betala biljetten. Det blev en dyr frukost. Men det var ett första steg mot ärlighet. Det skulle bli flera.

Mer än tom nyfikenhet

Frank återvände nästa vecka och hade då med sig de båda männen från Cambridge som han hade berättat om. Jag bad ett halvt dussin vänner att komma och träffa dem på mitt rum. Jag undrade hur många som skulle infinna sig.

Till min förvåning kom åtminstone ett dussin, av vilka några hittills inte kunnat misstankas för att ha intresse för dessa sporsmål. Andra brukade visserligen gå i kyrkan, men deras sätt att leva verkade inte skilja sig från de övrigas.

På ett mycket naturligt sätt berättade våra vänner från Cambridge vad som hade hänt dem, när de mött Frank. Vi fick genast förtroende för dem. Det var uppenbart, att de talade om något som var mycket riktigt för dem, även om det var nytt för oss. Deras uppriktighet gjorde polemik överflödigt. De fakta de presenterade var overtygande. Bob, som var idrottsman av internationella mått och en vinnande personlighet, tycktes mig ha allt vad jag önskade — vänner,

popularitet, framgång Jag undrade varför han hade behovt förvandlas Vad han humoristiskt och måttfullt berättade om sig själv lämnade dock inga tvivel om det

Den andre mannen från Cambridge, Murray, var en annan typ Han kom från en kand religiös familj Han råkade ha varit officer på mitt eget regemente Han var den sortens kristen som man icke kunde dricka full vid våra fester, men han kunde inte heller hålla oss nyktra En man som man respekterade men undvek

Sedan våra gaster talat, blev det allmant samtal Privat frågade jag Murray, varför han talade om att han behövde förvandlas, då han ju alltid varit kristen Han sa «Ja, jag har alltid haft en tro på Kristus, men jag kunde aldrig hjälpa folk som du som gick åt helvete» Jag ställde inte fler frågor till honom Sammankomsten hade brutit upp och ersatts av animerat samtal i grupper Bob vandrade runt gården med en man från Oxford på var sida Han tyckte lara kanna dem bättre på en kväll än jag hade kunnat göra på två år

Nyheter om vad som hande spreds snabbt Det lag förvartan i luften både vid vårt college och utanför Folk som jag knappt kände, kunde komma till mitt rum och fråga vad det var fråga om Under en noga anlagd mask av neutralitet eller till och med under öppen fiendlighet dolde sig mer än tom nyfikenhet Vi hade alla tvingats att tanka, ja, till och med att se i ögonen saker vi hellre skulle velat glomma När allt kommer omkring tycker ingen om att bli tvungen att tanka, allra minst vid ett universitet, dit man kommer för att lara sig vad andra människor har tankt Vi satte var stolthet i att som blivande filosofer se allting förutsättningslöst I själva verket förutsatte vi en hel del att det icke fanns någon Gud, att den mänskliga naturen icke kunde förändras och att det i vårt fall var omöjligt att leva efter moraliska normer Hur kunde vi veta det? Vi hade aldrig försökt

Vi hade många teorier I Oxford har man definierat en tragedi som «en vacker teori, sonderslagen av obehagliga fakta» Buchman ställde oss inför fakta Vi sag människor, ibland dem man minst trodde (så tyckte vi), som definitivt blivit mycket annorlunda och till och med var beredda att saga det

De veckor som följde hör till de oroligaste i hela mitt liv Jag var tvungen medge, att de ansträngningar, endast alltför krampaktiga, som jag gjort för att finna en tillfredsställande livsfilosofi i stort sett visat sig fruktlösa Jag hade gått från den ena filosofiska skolan till den andra och funnit dessa vara som flytande oar Ljudet av ett vattenfall ljud redan

i mina öron Vattenfallet betydde för mig att överge alla försök att lösa livets gåta och att slutgiltigt acceptera en cynisk materialism som den enda lösningen

Vi hade alltför länge varit omgivna av ett moln av filosofiska abstraktioner och intellektuella subtiliteter, men vår grundläggande fråga var obesvarad Vad är det som verkligen betyder något? Finns det något större att leva för än sina egna intressen? Maste vi verkligen ge upp de stora förhoppningarna och vårt kamratskap från kriget och medge, att segern när allt kom omkring inte var slutlig? Det verkade vara en sorglig framtidsvy Eftersom vi inte hade någon lösning, tog vi vår tillflykt till cynism och jargong Man lär sig genom vana och träning att hålla masken och hoppas, att ens vänner inte skall se igenom den En poet har skrivit om engelskt sällskapsliv

De talar och rör sig omkring mig som en skugga, allt är korrekt och ingenting klart

Det var på modet med en attityd som «oengagerad» och «öppen för varje ny sanning» Detta var i själva verket alltigenom oarligt

Sanningen var, att vi var beslutna att göra vad vi behagade Det kallade vi «frihet» Våra verkliga gudar var sex, framgång och trygghet Dessa gudar dyrkade vi slaviskt, närhelst tilfalle erbjöds Det var på rugbyplanen och dansgolvet som jag mest försökte vinna mina segrar

Jag hade just fyllt 19

Vad religionen beträffar hävdade jag helt uppriktigt, att jag inte hade någon tro men använde det som en ursäkt för att inte andra mig Jag var uppfostrad att tro på Gud på ett konventionellt sätt utan att vanta mig, att Gud skulle bli en verklig kraft i mitt liv Proberstenen blev det första världskriget Jag tyckte att då om någonsin behövdes ett gudomligt ingripande Men Gud tycktes inte vara intresserad

Jag hade just fyllt nitton år, då första slaget vid Somme ägde rum (juli till november 1916) och tjugor vid Passchendaele (juli till november 1917) Vid Somme översteg under 21 veckor förlusterna i döda och sårade 410 000, d v s omkring 20 000 i veckan Vid Passchendaele var våra förluster under femton veckor något under 245 000, d v s omkring 16 000 i veckan

Ofta var det de bästa som dodades Orakneliga liv odelades Lidandet, ibland också grymheten, och meningslösheten tycktes andlösa Jag försökte allvarligt se Guds hand i vad som skedde Jag försökte men misslyckades

En natt under slaget vid Passchendaele hytte jag knytnavarna mot stjärnorna och förbannade Gud av hela mitt hjärta för att han tillät detta att handa Min tro dog den natten, som jag trodde för alltid

Först flera år senare kom jag att inse, att vad som hande var den oundvikliga följden av människans envisa vagran att leva på Guds sätt Detta enkla

faktum gick upp för mig kort efter det jag träffat Frank Buchman För första gången började då ett svar på den gangse cynismen och apatin taga form Det hande på följande sätt

I mitten av juni 1921 var våra slutexamina över och därmed vår universitetsvistelse I september skulle jag börja som lärare vid Eton Under tiden kom en inbjudan från våra båda vänner från Cambridge, Bob och Murray, att tillbringa en weekend på ett college i Cambridge tillsammans med Frank Buchman och hans vänner Inbjudan gällde ett «house-party» Det väckte min nyfikenhet Vad skulle Frank Buchman göra vid ett house-party — ett ord som vanligen associerades med en särskild grupp människor? Hur kunde det forenas med vad jag redan visste om Frank Buchman? Det skulle bli intressant att se Ibland har man svårt att veta sina verkliga motiv bakom ett beslut med viktiga konsekvenser Nyfikenhet ja, tillit med säkerhet Buchmans uppriktighet var helt övertygande Det var också naturligheten och kamratheten hos personerna omkring honom Där fanns ingenting av den artificiella hjartlighet som man vanligen förbinder med religiösa entusiaster vid ett universitet Jag längtade mycket efter ett sådant kamratskap På något sätt hade det alltid undgått mig Men snart skulle jag finna hemligheten därmed och mycket annat dessutom

Ibland påverkas viktiga beslut av till synes triviala omständigheter Det var så i detta fall Jag kunde inte skrapa ihop pengar för en weekend i Cambridge Men med samma post som inbjudan kom också ovanat 5 pund från en faster, för vilken 5 pund var mycket pengar — något som aldrig hant för eller senare Inte heller visste min faster något om omständigheterna Gåvan kom mig att acceptera denna inbjudan till Cambridge i augusti 1921 Foga visste jag vad det skulle leda till

Det var en stämning av förvaktan, för att inte säga av något mystiskt, när vi samlades till middag den första kvällen i Trinity Hall Det tycktes inte finnas något av den brittiska tveksamheten inför att tala med människor som man inte kanner

De flesta av oss var i samma ålder — omkring 25 år eller därunder Vi var ungefär trettio till antalet och fler kom allteftersom weekenden fortsked En del hade representerat sina universitet vid större idrottsevenemang Där var roddare från Eton, ordföranden i Oxford Union, framstående studiebegåvningar, några sjuofficerare, indier och en kines

Av de tre äldre i sällskapet var en överste från krigsdepartementet, en engelsk parlamentsledamot och en amerikansk jurist i internationell rätt De två sistnämnda hade i London just i överkant firat juristens framgång i internationella förhandlingar De hade vid sin ankomst till Cambridge begivit sig direkt

till krogen och var vid middagens slut i en alltigenom jovialisk sinnesstämning

Efter middagen flyttade vi till vardagsrummet, där vi, sittande informellt i djupa lanstolar i en stor cirkel, avvaktade vad som komma skulle Buchman var djärv nog att foreslå, att var och en skulle säga sitt namn och varifrån han kom De flesta var typiskt kortfattade Sist var parlamentsledmoten och den amerikanske juristen De var utförligare Parlamentsledamoten sade, att han hade «tappat en maska» någonstans och visste, att han måste gå tillbaka och plocka upp den igen, innan han kunde komma vidare Juristen gav sig in på en lång panegyrik om Amerikas storhet «Ni förstår, där är bergen så höga, att när man står på toppen kan man kittla anglarna under fotterna» Vad han åsyftade med denna utläggning var inte alldeles klart Det bidrog i alla fall till den informella atmosfären

Buchman berättade sedan om sin van Bill Pickle — en gång vaktmastare vid State College i Pennsylvania, där Buchman hade varit lärare i sju år Det hade varit dåligt med moralen, klen med studierna, rikligt med supandet och alltid stryk i fotboll Bills förvandling hade tydligen lett till en förvandling av hela universitetet

Humorn och naturligheten i historien fick en och en halv timme att verka som tio minuter Det slog oss, hur lik den var vår egen erfarenhet För första gången verkade godheten vara attraktiv, ja, to m effektiv Vi gick till sängs nöjda och glada Alla utom en, juristen

Kedjereaktion

Tre nya hade just kommit från Amerika En av dem, Bill, hade varit basta vän till juristens son som stupat i Frankrike När juristen fick syn på Bill var det, som om han stannat inför sin döde son Han blev vit i ansiktet som ett lakan Den natten satt parlamentsledamoten och han uppe sent och berättade för varandra, hur mycket de behövde förändras

Nasta morgon träffades vi igen utan att riktigt veta vad vi skulle vanta oss De som kände Buchman tidigare skotte om större delen av samtalet Buchman själv sade foga Som svar på de många frågorna fick han i allmänhet andra att berätta om sina egna erfarenheter på de punkter det gällde Ingen teoretiserade eller predikade Argument mottes med bevis Den kastade bollen hamnade vanligen på ett skickligt sätt hos den frågande själv Det var fascinerande

Huvudtemat var Vad skulle kunna handa i världen, om människor andrade sig? Det framkallade en livlig diskussion, då och då avbruten av skrattsalvor Också av innehållsrik tystnad I sådana ögonblick kanner man sig vanligen medveten om sig själv och onskar vid Gud, att någon ville säga någonting Men denna gång tycktes tystnaden inte betyda något Det fanns en hel del att tanka på

Murray, en av dem som kommit över till Oxford med Buchman, berättade så mot slutet av den första morgonens sammankomst om hur en enskild maniska kan förändras Jag var förargad på mig själv

for att jag i viss mån kände mig illa till mods utan att veta varför

På något sätt var en ny anda på frammarsch. Bordssamtalen var annorlunda. Apatin hade fullständigt försvunnit. Cynismen verkade helt enkelt billig. Valkanda argument höll inte längre måttet. Undanflykter började tagas för vad de verkligen var. Vårt sedvanliga försvar hade sjunkit ihop. Folk tycktes trivas samman.

Efterhand som weekenden framskred, var det en sak som blev klar. Ett beslut måste fattas. Det var omöjligt att förneka fakta i det vi upplevt. Nu var vi tvungna att ta ställning till vad detta innebar för oss personligen.

Ingen hade försökt säga vad vi skulle göra. Vi var fria att välja. Jag hade en obehaglig känsla av att det kunde vara fråga om det viktigaste beslutet i mitt liv. Gång på gång under weekenden hade jag känt igen mig själv i de erfarenheter som andra hade delgett. Och det jag såg tyckte jag inte ett dugg om.

Vid det här laget hade jag fått hora tillräckligt för att veta att det var möjligt att leva på ett nytt sätt. Jag var fast besluten att inte återvända till det sätt jag hade levt på. Men jag var inte säker på att jag ville gå Buchmans väg för full maskin — annu jag stod inför ett dilemma.

Söndag eftermiddag nådde det hela sin kulmen. Vi spelade tennis tillsammans, 4 av oss. Då beslut jag att jag, när spelet var över, skulle vara absolut arlig med mina tre vänner om det som jag alltid velat dolja mest av allt. Jag var mycket rädd för vad de skulle tro om mig. Jag var säker på att de inte längre skulle tala till mig.

Till min överraskning och lättnad fann jag, att jag inte var ensam. Var och en blev i sin tur arlig. Vi upptäckte att vi alla behövde samma förvandling och rensning. Det fanns en sak att göra. Vi gick ner på våra knän. Det var den första verkliga bönen jag någonsin bätt. Gud flodade in. En stor bords lyftes av. Inte längre tvivel och tvekan. Den enda fråga som återstod, var hur snabbt och effektivt vi kunde sprida denna nya anda.

Det hade varit ett arligt experiment, precis som de som görs av vilken vetenskapsman som helst. Resultatet var ett under.

Jag hade t ex för längesen upphört att tro, att jag någonsin på nytt skulle kunna leva ett rent liv. Därför min cynism och apati. På två korta dagar försvann vanor från år tillbaka. Till min överraskning fann jag, att jag hade fått ett rent sinne och att mitt tal blev rent — något som jag aldrig skulle ha kunnat åstadkomma genom egna ansträngningar. Livet hade fått fullständigt ny mening och nytt mål.

Den weekenden betydde för de flesta av oss en genomgripande kristen erfarenhet. För första gången i mitt liv blev Kristus en levande verklighet, ja, faktiskt absolut nödvändig för mig. Sanningar som jag

haft sedan min barndom blev min personliga egendom. Jag visste vad förlåtelse innebar, när hela dess friska kraft och övertygelse nådde in till varje vrå och lyfte livet upp till en ny nivå. Barriären mellan Gud och mig, som hade kommit att synas oövervinnlig, fanns inte längre kvar. «Han lever för alltid för att ta på sig våra överträdelse» Det var nyckeln. Jag visste att jag var fri. Det fanns ingenting som man personligen gjort sig förtjänt av med en upplevelse av det slaget. Det var en ren gåva. Om en gammal skorv, som länge suttit fast vid ebbsid i gyttjan, lyfts fri när flodvattnet strömmar in, fri till att segla på haven, vems förtjänst är det? Det enda man kunde göra var att hissa segel och sätta i gång.

Andra gjorde liknande erfarenheter. Snart hade vi en grupp av män med samma installation, redo att kampa, vad än någon annan skulle kunna säga, tanka eller göra. Det stämmer visserligen att det hade börjat med oss som individer, men det stannade inte där. I efterkrigstiden sådan vi upplevt den var behovet av en ny anda alltför patagiskt. Här fanns något som kunde tillämpas överallt. Vi förstod att nationer måste finna det här svaret, eller också var det ute med dem. Vad vi nu behövde, var att öka antalet kampar.

Så mycket hade hänt i Oxford, att någon uttryckte ett tack till Gud i en bön från predikstolen i en av kyrkorna, för det nya ljus som kommit till universitetet. Lite senare bad mig rektorn vid ett Oxfordcollege, att jag skulle komma tillbaka och fortsätta det arbete som dr Buchman hade startat. I sitt brev erbjöd rektorn mig en säng, tre mål om dagen och ingen lön. I ledning kom det far, så jag för. Andra kom också till hjälp.

Under de följande femton åren var Oxford centrum för vårt arbete i olika delar av världen. Intresset växte. Inbjudningar kom från många länder. Det drojde inte länge förrän så många som tio tusen kom till oss i Oxford under sommarferien. Flera skulle ha kommit om det funnits plats. Vi blev kända över hela världen som Oxfordgruppen, senare Moralisk upprensning.

Jag är nu sjuttio år, och annu en gång upplever jag en cynisk och upprorisk generation. Men det finns en skillnad i världen i dag. Fastän det finns överflöd av cynism (inget nytt fenomen) finns det en annan faktor som bara existerade som ett embryo för femtio år sedan. Det som började med ett par av oss på tjugotalet, har nu spritt sig ut över världen, och det håller både på att gå förbi och övervinna destruktiva element.

Frank Buchman brukade citera ett kinesiskt ordspråk för oss: «Om ni vill planera för ett år, så så sad. Om er plan gäller 30 år, planera då trad. Om ni vill planera för hundra år, planera människor.» På dessa män och kvinnor beror framtiden. De är på marsch och deras antal växer.

Programmet har varit detsamma från första början. Det kan bäst sammanfattas i dr Buchmans sista ord: «Jag vill se världen styrd av människor som är styrda av Gud. Varför inte låta Gud leda hela världen?»

Saxat och citerat

DEN POJKE ELLER FLICKA SOM vill vara populär bland sina kamrater och få många vänner ska vara renhårig och solidarisk. Han ska kunna stå för vad han gjort och bevara ett förtroende. Typiska uttalanden för solidaritetskanslan är «Om han gjort något erkänner han och låter inte andra få skulden.»

För att vara populär kamrat ska man vara självständig och gå sina egna vägar utan att snegla på vad omgivningen tycker och tankar.

Referat av tonårsundersökning i Aftonbladet, 19 mars 1969

JAG HAR OFTA HÖRT OM GUD, men jag har aldrig brytt mig mycket om honom. I mitt yrke är jag tröttnad att logiskt tanka igenom de steg som måste tas för att genomföra en särskild uppgift. Här i Caux får jag lara mig att logiskt tanka igenom hur man utför Guds plan för samhället och individen. Det förutsätter att man lyssnar systematiskt till sitt samvetes rost varje dag och tillämpar absoluta normer i sitt liv.

Tjeckisk dataingenjör vid Cauxkonferens

MINA IDÉER OCH MIN LIVSUPPFATTNING påverkas starkt av mitt sätt att leva. Det finns ett samband mellan den dimma som lagras sig över universiteten och den moraliska nivån hos dem som undervisar och de undervisade. Jag skulle vilja bidra till att universitetet fyller sin sanna uppgift, som är mer än att söka den objektiva sanningen, och att förmedla vetenskap. Den består i att utbilda människor, som kan leda morgondagens samhälle.

Schweizisk professor i Caux Information 15 mars 1969

DEN NYA FAS DEN VÄSTERLANDSKA demokratin står inför ligger i så måtto inte på ett politiskt plan. Det är inte fråga om krav på att överta produktionsapparaten, det är heller inte i grund en fråga om vänster eller höger — det gäller snarare en ideologisk fråga, en inställning till människans värde och målsättningen för hennes arbete.

Aktuell debatt, numret «Kan vi lita på demokratin?»

MAN MÅSTE OCKSÅ GÖRA klart för sig att vänsterextremisterna erbjudit en utmaning även i positiv mening. I en tid när man börjat säga att ideologierna är döda ser vi plötsligt en explosion av ideologiskt engagemang i den unga generationen. När politiken alltför ofta ter sig som ett trostlost, själlost och egoistiskt intressespel, säger ungdomarna ifrån att det är solidaritet, osjälviskhet och humanitet de vill ha. För deras skull, för vår skull och för de många viktiga sakfrågornas skull är det livsviktigt att vi kan möta den utmaningen på ett positivt sätt.

Leif Carlsson i Svenska Dagbladet, 16 mars 1969

MÄNNISKOR FRÅN SNART SAGT alla jordens länder, representerande alla dess folkslag och religioner har faktiskt kunnat samlas kring ett antal klart uttalade värderingar. Detta vittnar om en större gemenskap människor emellan än man skulle kunna tro vore möjlig.

FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna är idag föga mer än en hela mänsklighetens gemensamma dröm. Och detta är en nödvändig första förutsättning för att den någonsin ska kunna bli verklighet. Det kommer den också att kunna bli — om vi verkligen vill!

Tor Ragnar Gerholm, Kristendom och skola februari 1969

MEN VAD ÄR NU FREDSFORSKNING? Man kan skilja på två huvudtyper. Den ena är forskning i fredens tjänst, den andra forskning om förutsättningarna för fred.

Den andra vill andra på grundförutsättningarna. I den andra typen av forskning ingår sådant som man kan kalla beteendeforskning, studier av vad som orsakar aggression — inom människan och mellan människor.

Svenska Dagbladet 17 mars 1969

VI KAN INTE SKAPA FRED MELLAN folken, när de enskilda inom folken lever i ett tillstånd av permanent privat krigstillstånd. Strejker, arbetskonflikter och krig är oundvikliga, så länge vi icke förändrar själva vår syn på livet och vår egen livskvalitet.

I det nya fredsfordragets ingress måste alla inbegripna parter, alla folk förplikta sig att leva efter principen intet hat, ingen fruktan, ingen vinningslystnad. Någon måste alltid **sluta fred**. Fred är nämligen inte någon idé. Fred innebar, att människor blir annorlunda.

Frank Buchman okt 1939

ÄR DET INTE SÅ ATT ALLA PRATAR om att hjälpa de svältande människorna, men om det gäller att offra av sina egna saker, då tar det emot. Tror Ni, alla Ni som läser detta, att vi kan släppa vår egoism och i stället leva efter budet: **alika din nasta såsom dig själv?** Eller kommer vi alltid att leva efter: **Skot dig själv, och strunta i andra, så får du lugnt på vägen vandra?** Hur länge håller det?

Maja Myrin — gymnast, Svenska Dagbladet 20 mars 1969

Kort nytt

LARARE — FÖRÄNDRAR VARLDEN

Frankrike «Larare står inför uppgiften att förändra världen», var temat för en weekendkonferens i slutet av mars i Lievin i Nordfrankrike. Bland hundratalet deltagare var också lärare från England. Deltagarna såg en foreställning av pjasen *Hunden och benet*, framförd av barn.

FÖRTROENDE BATTRE AN MUTOR

Turley Garth, England Påskkonferensen i Tirley Garth nära Manchester med 300 deltagare från 24 länder tog upp krisen i Englands näringsliv. Behovet av nya motiv betonades. Direktör William Green från forpackningsindustrin berättade om ett forpackningsföretag i södra England med 500 anställda som sedan 1960 fördubblat sin produktion utan att öka sin personalstyrka. Han ansåg det nya omsesidiga förtroendet vara nyckeln. «Min företagspolitik byggde på att skapa förtroende och att få företagare och arbetare att bli ett lag». Förtroende är bättre motivation än mutor, hävdade Green.

60 GÅNGER STEGEN

Lausanne, Schweiz Peter Howards pjäs *Stegen* gavs nyligen i en av Lausannes förorter. Därmed har samma trupp som består av folk i olika yrken, husmodrar och studeranden framfört den 60 gånger de senaste fem åren i fyrtio städer och byar i kantonerna Vaud, Neuchâtel och Bern.

LUTA ER UT I INDUSTRI-ENGLAND

England 2520 personer såg europashowen *Luta er ut* under dess turné i Stockport som är ett centrum för maskinindustrin i nordvästra England. Sällskapet kom med bussar från Manchester, Stoke-on-Trent och Wolverhampton. Från skolor som fått besök av shown och från Macclesfield College kom många elever och studenter.

Luta er ut har också besökt andra industriorter, liksom Liverpool och Nordwales med framträdande i det bekanta Canaervon.

GANDHIS MINNE FIRAS

Rom 194 Med över 600 romare och utlänningar närvarande i Sala Borromini firades 100-årsdagen av Mahatma Gandhis födelse på initiativ av hans barnbarn fru Tara Battacherjee Gandhi. Efter högtidligheten följde en försäljning och de sammanlagda intakerna under kvällen — 250 000 lire — gavs till det nya konferenscentret i Panchgani och Rajmohan Gandhis arbete för moralisk uppbyggnad i Indien. 26 konstnärer hade skänkt tavlor till försäljningen.

Minneshögtiden leddes av en av Osservatore Romanos redaktörer och anföranden hölls av pater Edoardo Tagliabue, som tillhör ledningen för yttre missionens institut, redaktör Ladenius och Pierre Spoerri från Caux. Bland de närvarande var indiske ambassadören och flera parlamentsledamöter. Press och radio refererade kvällen.

SPANNINGSLADDAD THRILLER

London Westminsterteaterns pjäs *Hide out* (Gomstallet) av Alan Thornhill — enligt *Time and Tide* «aktuell, kvick, spänningsladdad thriller» — har ingått som en del i en särskild serie weekendkonferenser under mars och april i Westminsterteaterns kulturcentrum. Konferensernas huvudtema har varit «En konstruktiv revolution» och talarna har representerat universitet, medicin, bilmarknaden, varv, sjöfart och hamnar. En av talarna var stuveriarbetarnas förbundsordförande Tom Ham, London.

AUSTRALISKT INITIATIV

Perth, Australien En hela Australien omspännande offensiv för moralisk uppbyggnad lanserades vid en middag som Perths borgmästare T. E. Wardle den 22 mars gav för 100-talet gäster. Dessa representerade olika områden av Västaustraliens starkt expanderande näringsliv. För dem och andra inbjudna gavs en särskild foreställning av industri-skådespelet *Den glömda faktorn* i Perths moderna medborgarhus. «En formel genom vilken nationell endrakt kan vinnas», yttrade borgmästare Wardle om skådespelet i sitt hälsningsanförande före foreställningen.

Kvalitetsprodukter
for personlig
hygiene

A S SABA
TØNSBERG

LEGEMIDDEL

**Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...**

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen Pakninger a 30
og 100 tabletter På apotek uten resept

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

Potatis...

Från sid 14

rattar han for mig Han hade falskdeklarerat och beslot sig nu for att ordna upp den saken «Jag bad min revisor att ge skattemyndigheterna riktiga uppgifter, och efter deras beräkningar fick jag betala in de 12 000 rupier jag undanhållit Det gjorde mig till en fri människa »

Vad ar det som får en affarsman att trots den hårda konkurrensen inom sitt gebit gora saker som går stick i stav mot hans tidigare principer? På min fraga svarade P K att han hade fått en ny syn for vad affarsmannen i ett land som Ceylon skulle kunna gora for utvecklingen i landet om de hade hela landets basta i tankarna istället for att enbart intressera sig for sin egen profit Som andragenerationsindier i ett annat land menade han också att indiska affarsman med en sådan ny inställning och arlighet skulle kunna bli en formidlande och fortroendeskapande länk mellan Indien och de lander de bebodde

Mitt korta mote med P K gav mig ett nytt hopp for att en av de farsoter som av tradition harjar den indiska samhällskroppen — korrupsjonen — har fått ett bote-medel som skulle kunna få stora konsekvenser for Indiens framtid

EN SAK ÄR **S**-SÄKER

MIBO - 24 VOLT - EL-TOALETT

UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett som provats och S-märkts efter de nya normer som Semkos normutskott faststallde den 7 december 1967.

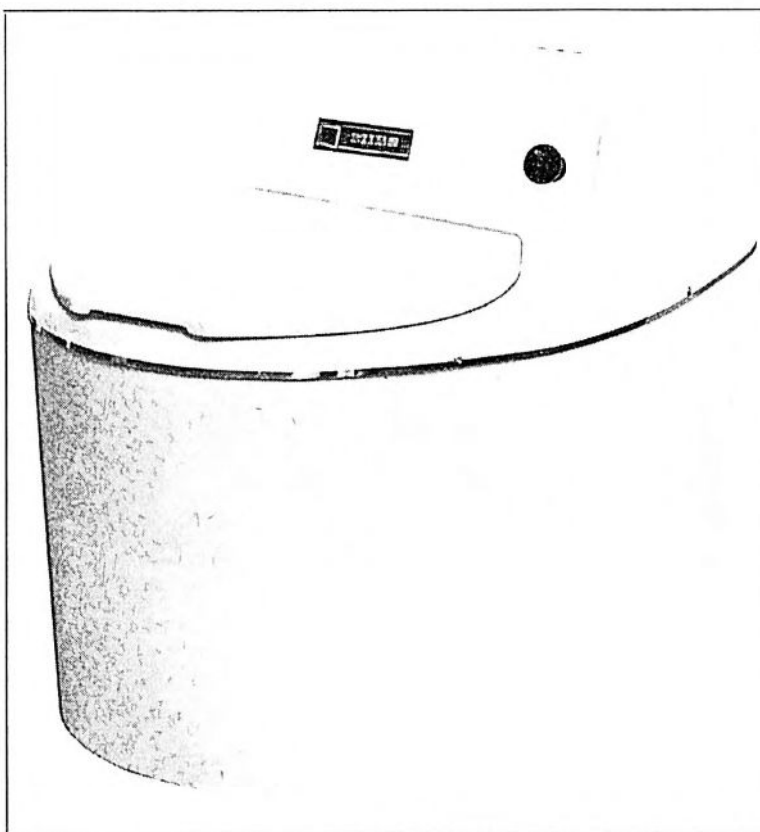
MIBO har transformator, vilket gör att alla elektriska komponenter drives med 24 volt

MIBO har förbränningsugn i eldhardig keramik och är försedd med efterbrännkammare. Denna ger en temperatur på över 1000 grader, vilket gör att även gaserna antänds och förbränns (Ni slipper filter). Övriga förbränningstekniska delar är i rostfritt.

MIBO uppfyller berörda myndigheters önskemål om separat sanitär- resp förbränningsteknisk del.

MIBO har hölje av glasfiberarmerad plast och programverk som automatiskt styr förbränningsprocessen.

MIBO el-toalett är patentsökt

E L E K T R O
MIBO
A K T I E B O L A G
Tel. 0501/136 20, 542 00 Mariestad

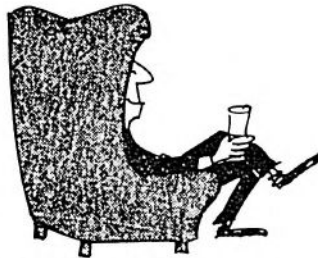
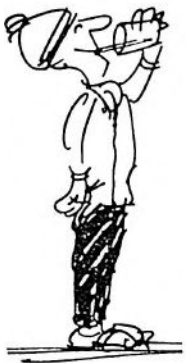
Sänd närmare information om MIBO el-toalett till

Namn

Adress

Postadress

Mr Lemon Lime

E.

UPPFRISKANDE AKTA
LIMEJUICE i pulverform

Dernings AB
Goteborgs Frihamn